

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок 10, II. пош.
Ковто почт. шал. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Гол. Редактор приймає
від 1—3 год. передпол.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 4-20 зл.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 ал., Німеччині 7-50
ал., Польщі 6 зл. фр.,
Чехословаччині 30 ч. р.,
Югославії 150 ден., Болгарії 7-50
ал., Австрії 7-50 ал. Залиш
адреси 1 зол.

**В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.**
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Баговиння.

На маргінесі процесу Єгера і тов.

Шість тижнів тривала розправа, яку світило зарахувати можна до унікатів не лише львівського карного суду, але й взагалі новітнього судівництва. Здається, що більшої частки понад оцю загальну характеристику важко вже зробити якійсь справі, що опинившись перед трибуналом судді заговорили стовічною мовою сенсації. Бо як ви знаєте більше брудної скандалістики і більше дешевих сенсацій, аніж у хроніках процесів? Скажете: „ам, де сіра безіменна товпа добуває лише різке видовище, де вона нюхає жир для своїх нікчемних інстинктів, — криється забільша безодня людської трагедії. Правда, люди люблять з насолодою порпатися у чужих душах і пеклою є те, що ні одною дорогою не проходить стільки зранених серцею і стільки зломаних душ, що коїть судову салью. А проте, хоча всі пропеси зрівняні у тому, що вони більш або менше „сенсацийні“ й нахилили більшим або меншим людським горем, — процесові не рівний. Признаючи, що справа, про яку на протязі шість тижнів день у день перешикалися всі рога міста продавці „жизничайних додатків“ опанованою загальною психозом та — ви знаєте — золотого гешефту газети, є дійсно своєрідним унікатом, робімо її пим велику честь, — але так і дуже й дуже мізерну. Навсесті цей „процес обивателів-мислелів“ — кажучи термінологією мовленою вже авторитетною в цій категорії представниць преси — належить до тих процесів із найбільшого й несправедливого минулого та сучасного, які набили на похмуру будинок при вул. Баторого й на великій його сіді з вічно зачорненими вікнами печатку історії.

Розправа закінчена, присуду ще нема. Він прийде щойно завтра, але він у нікому разі не пересудить погляду, закінченого в цих рядках. Бо суть справи не у звільненню чи засудженню розсуді, а в етичному підлозі, з якого той процес зродився і в атмосфері моралі та етики, в якій він проходив. Чи вирішити три судді, що обвинувачені ділали у добрій вірі й відійшли від усякої вини і кари, чи поділяти їх на різні категорії, чи якому присуджують до аргументів заступника прокуратури й засудять їх за свідому клевету та рафіноване обманство, на нинішніх підсудних всестань залишитися тавро доносництва й оборони своєї свободи коштам життя іншої людини. Чи Микитин перший божкував, чи знає справжнього атентатника, чи Корняк і його приятелі піддали де лише, чи ці останні були шантажерами й авторами цієї історії — це так маловажно. Центральною особою був Микитин — бувши комуніст, б. конфідент польської поліції, б. член москвофільської чоталки Качковського, що по-лінується на знайомство з українськими національними колами, урештеш в нареченої Ніжини та її батька, і владить укорінити з жидівською божувацією і жидівськими

політиками! Цей тип повоевничого ласостівництва пропонує конос (прийм, що це він був) — і такою пропозицією такої людини користується цілий ряд поважних людей на найповажніших і найвишнійших становищах! Коли знайдеться хтось, що схоче ще виправдати їх аргументом, що цей же вони гадали врятувати хоч би навіть таким способом невинну людину (Штайгера), який прозвуть кара смерті, то чим виправдати вічно-доносницьку тактику оборони, якої вони хотіли тоді, коли, самі підсудні, вже побачили наглядно беззигладність їх доносу?

З апетитом мняків на протязі шости тижнів шість адвокатів товкло в один голос: наші клієнти є невинні тому, бо винен є Панцишин. Сяте право обвинувачених та їх речників вживати всякого засобу оборони, який довів би до цілі, себто на волю. А проте: чи належить туди й такий засіб, який за всяку ціну, брутально, з нічим і ніким не рахуючись, висилає іншу людину, що вже і так сидить у тюрмі, на смерть? Можна заспокоїти чудово стилізованою льогікою „доказових тез“ і можна декламувати тиради про сяте задоволення кожної людини, а тим паче юриста, змагати до правди для самої правди. Але поза „доказовими тезами“ і поза писаними законами та карними процедурами існують ще висші неписані правила етики, які залишаються аксіомними і які обходяться без усякої аргументації.

Щож торкається місці служення правди й справедливості „an und für sich“ — то чи не краще бути мужним і відкинути позу патосу та не захоплюватися — тому що так треба — змістом фрази, в якій так часто не видно нічого понад ефективну форму?

Треба бути чесним зі собою. Поміж оборонцями у процесі Єгера і тов. засідав також голова адвокатської палати. Він не цурався, укупі зі своїми товаришами, цілою формою йти проти слідчого судді й судового апіканта, які були то так заволоділи душами двох підсудних — двох дорослих мужів з більшим життєвим досвідом ніж мають його мільйони смертних! — що вони наче в гіпнозі складали доважні детальні зізнання де, що, коли і як, та наче маріонети підписували те, чого їм крізь дужку не майнуло зізнати. Ну що ж, всако буває, і ми й не думаємо сплати на голову попелу з приводу бушім до порушення поваги суду, та виголошувати філіліку в обороні судейського престіжу. Хто як хто, але ми, Українці, мали либонь найбільше нагоди усвідомити собі, що суди складаються лише з людей і що люди бувають різні, так, як різними бувають часи й обставини, в яких відбуваються слідства й судові розправи. Але тут насувається інше питання: коли сеніор палестри, виступаючи в ролі заангажованого клієнтом професіонала, не має ніяких скрупулів відносно того, щоб в імя правди й справедливості піддати під вплив совісті

відповідальних судових урядовців, то де був його голос громадянина, попертого авторитетом високої інституції, на якій чолі він стоїть.

Чи з деякими завданнями не є звязаний моральний обов'язок виявляти свою вірність ідейним принципам того завдання та кож поза урядовими функціями — і де саме починається і де кінчається межа ідейності й безідейності принципів адвокатського стану?

Ось загальні рефлексії, які порушуються у тих, що спідкували за перебігом розправи. Не менше сумні й пригноблючі рефлексії мусить викликати вся та кампанія, яка велася у зв'язку з розправою поза судовим будинком. Ганебна кампанія, від якої можуть вмити руки обвинувачені та їх оборонці.

Чи Женева проти Москви?

Невдача Франції? — Пропозиції представника СРСР. — Що значить льондонська формула? — Два осередки політичної орієнтації.

Льондонська конференція скінчилася — вперше вся преса — успіхом Англії. Франція в останній момент понала до її становища. Цей вибір торкається покищо самого питання: — чи йти в європейській політиці назад в Англію? Франція не мала вибору, як довго уряд СРСР не був для неї гарантією союзу з однопліною російською державою, що має з Францією спільного ворога. Німеччина — колишній ворог Росії, перестала бути цим ворогом.

Майже одночасно з підготовленнями до льондонської зустрічі порушилась світова дипломатія. Представник СРСР у Парижі Красін, заявив, що його уряд готовий піти на уступки щодо сплати передвоєнних довгів російської держави супроти Франції. Принципіальне питання, на якому тримали стовп неохотною совітський уряд, нараз прибрало м'яку форму чемної пропозиції. Діло було тільки в тім, щоб старі довги счеркнути до 40 проц. висоти; не з принципіальних мотивів, а в наслідок слабкого фінансового та господарського стану держави. І замість сплати золотом прийняти — паперові франки. Пропозиція була скромна. Французькі віртели мали би одержати в суті річі десату частину своїх претенсій. Правда, що Красін не забув додати важного пояснення: СРСР не вже цієї пропозиції щодо сплати довгів старого режиму з домаганням, яке ставив увес час, щоб одержати міжнародно позичку. СРСР, залежало тільки на змінненні торговельних зносин з Францією і підписанню тримого торгового договору.

Що скривається за цією новою пропозицією? Перш усього бажання стримати Францію перед підписанням гарантійного пакту. Пописанням гарантійного пакту дорож Бріанна до Льондону мала бути новою сиробою закінчити анбуди нової дипломатії, яка прати західної дипломатії, яка спонує над забезпеченню миру не спускаючи з очей небезпеки, що йде

але від якої не зможе вмити руки ціле громадянство, до якого належить більшість обвинувачених. Кампанія, овична атмосферою того самого доносництва й тої самої брехні, яка нашла такий іскровий висліх на сторінці „Нас Фале Пове-се“ у твердженні визначного сіюністичного діяча й письменника Сальтена, що переїздив крізь Львів і тут збирав інформації у споріднених йому колах, що, мовляв Українці не лише виконали атентат, але й самі признаються до нього!

Завтра западе присуд. Ми ждемо його ринодношю. Він зможе що найвище поставити точку над „і“, а не зможе змазати його. Шість тижнів і процес, ведений серед напруженого зацікавлення, закінчився серед настрою нудьги й переститу. Баговиння заносило надто важким сопухом і ми дихали ним надто довго. І тільки з вражінням баговиння можна буде згадувати його.

І. Н.-м.

від східної дипломатії — з Москви. Льондонські розмови закінчили покищо на провізоричній ній формулі. Та дипломатія розуміють, що це значить: коли Німеччина на підставі цієї формули звійде до Ліги Націй, констеляція європейських держав мусить змінитися негайно. Ажте гарантійний пакт не має іншої мети як створити нову констеляцію держав. Хоча нині західно-європейська дипломатія вже не погрожує спільним більшовицьким фронтом, та суть її заходів лишилась та сама: — Женева має бути протиавою Москви.

Всі європейські народи мусять нині вибирати між цими двома орієнтаціями; перетворення європейської карти повільною виною думок між представниками народів та держав, рішенням окремих міжнародних комісій і революційними засобами комуністичної політики, яка хоче починати перебудову суспільних організацій віднизу, перетворює всю аладу пролетарської війни в буржуазну, перетворює шкідливу буржуазну, затроєну фальшивими класовими ідеями. Політична комінтерну коридіється щораз більше делікатним способом європейської дипломатії в рукавичках. Представник СРСР у Парижі уважав зазначення СРСР, що участь його уряду доказувати, що участь його уряду в мароканській війні проти Франції є чистого випадком. Та ці докази мало переконали Бріанна, коли він прочитавши їх, сів на поїзд у напрямку Льондону, де на його не ждали англійські дипломати з простигненням обіймами.

А проте Франція була пригновлена агодитися і на студану догоду на-нів байдужої Англії, і на товариство Німеччини в Лізі Націй. Плянує погляд, що над нимешьких представників до Женеви буде першим промовою шляху для представників СРСР, які зажають ставити свої ідеї назіть з трибуни такої ненависної ім інституції. Мало політиків вірять вже нині, що

Джерела нафти та одного великого конфлікту.

Справа Мосуля.

Нафта є надурно запальним елементом. Вона розпалює політичні пристрасті не менше як інші предмети. Коли згодом історики подивляться до відома нашому молодшому поколінню поодинокі моменти закулісної дипломатичної боротьби за Галичину, бориславська нафта гратиме в цій історії першорядну роль. Якби кожний нарід, що мав на спірній території нафтові чи інші золотодобувні терени, заявив був однієї з могутніх держав: "відступаю тобі нафту, але розсуди справедливо мої національні домагання" — то нема сумніву, що карта Європи та Азії виглядала би зовсім инакше.

Одним з найкращих прикладів політичної могутності нафти є справа т. зв. Мосуля, про яку вряда-годи згадуються при англійській політиці в Азії.

Це є одно з найбільше запутаних питань залишених повсюдній дипломатії, дарма, що далеко від актуальних справ європейської метушні. Мосуль, що лежить над Тигром, між французькою Сирією і Персією, має неоцінені копальні нафти. А що для Англії, володарки

морей, нафта є такою самою необхідною стихією як вода, Мосуль стає для неї справою першорядної ваги. Минулого року мало не прийшло з цього приводу до збройного конфлікту між Англією і Туреччиною. Посередницею виступила Ліга Націй. Нині спеціальна міжнародна комісія склала довге справоздання зі своїх розслідувань. Звідки почався згаданий конфлікт?

Коли Туреччина прогнала війну, Франція по перемир'ю в Мудрос, відступила територію довкола Мосуля Англії, застерігаючи собі велику участь в експлуатації нафти. Англійські війська зайняли т. зв. вілаєт Мосуля. Однак уряд Англії запротестував проти цієї окупації, зробленої без порозуміння з Туреччиною. Туреччина домагалась справедливого розмежування кордонів між своєю територією й Іраком, "самостійним" королівством під протекторатом Англії. Не було це легко, бо обі держави хотіли доказати право на свої території, захопивши їх силою. Коли у вересні минулого року справа пішла до Ліги Націй, обі держави заявили, що згодяться на її рішення, але ставили заздалегідь протилежні тези. Англія твердила, що вілаєт Мосуля належить дефінітивно до Іраку і що треба перевести кордони, рахуючись з домаганнями наскрізь льокальними; Туреччина домагалась загального рішення відносно всієї мосульської території.

Переведено провізоричну лінію на звіді у Брюсселі минулого року і комісія почала дослідити. Вона складалась з бувшого малярського президента міністрів Телекі, шведського амбасадора в Румунії Вірсена і бельгійського полковника Павліса. Вислухавши урядів у Лондоні та Ангорі, поїхали вони на два місяці до Мосуля. Обіхали всю територію, знайомились з настроями населення всіх суспільних клас, порівнювали його з мапами та підручниками. Комісія не пішла за домаганням турецького уряду, щоб зробити плебісцит, тому, що населення не є підготовлене до такої складної процедури і вона воліла зібрати якнайбільше об'єктивний матеріал з географії, етнографії, історії та економіки.

Висновки, до яких вони дійшли

бувають за підставу принцип, що найкориснішим було би для населення, якби спірної території не ділили. Аргументи економічні та географічні, а також настрої більшості населення промовляють за приєднанням до Іраку всієї підданої території, від провізоричної лінії, яку прийняли в Брюсселі. Та ось застереження: спірна країна мусіла би залишитись 25 літ під опікою Ліги Націй і треба би признати автономні права Курдів. Курди, які творять більшість населення у вілаєті Мосуля, не є Турками, але належать по своїй мові до Аріїців. Якщо контролю Ліги Націй мала би скінчитись по чотирох роках, а Курди не одержали би задоволення своїх домагань, комісія є пересвідчена, що більшість населення заявила би радше за сувереністю Турків як Арабів. Крім цього комісія заявляє, що для спірної території краще було би жити під сувереністю Туреччини, "якої внутрішній устрій і політична ситуація є без порівняння тривкіші, як Іраку".

Як видно, комісія явно проголошує оборону турецької тези, і тому Ліга Націй, в якій Англії мають такий вплив, матиме у вересні чималий клопіт. Згадана комісія признає, що Англія має тільки моральні дані на управу Мосулем. Та з менту, як Ліга Націй не розпоряджиться там реальною силою, а Ірак не зможе мати підтримки з боку Англії, Мосуль вернеться до Туреччини. Королівство Іраку триматиме лише на англійським протекційним мотузку.

В усій тій справі варто підкреслити факт, що перший раз в історії два народи, один європейський, а другий азійський, годяться на розсуд їх справи перед Лігою Націй. Ситуація не є легка, коли заважити, що діло йде про переведення меж на території, яка від непам'ятних часів знала тільки мілітарний деспотизм — вавилонський, асирійський, перський, грецький, римський, арабський та турецький. Спір іде між такими нерівними державами щодо сучасної культури як Англія та Туреччина. Комісія ствердила, що між місцевим населенням дуже важко доглянути ясноту та сильні симпатії в сторону цього або іншого політичного напрямку та державної сили. Англійська статистика каже, що населення цієї території є таке: 66,000 Турків, 450,000 Курдів, 180,000 Арабів,

65,000 несторійських християн і 18,000 Жидів.

Справа стоїть так: Англія поклається на свій договір з королівством Іраку, підтверджений Лігою Націй, і домагатиметься продовження мандату над цією країною ще на 25 літ, вважаючи, що це найкраща розв'язка. Вона сильно вражена справозданням спеціальної комісії, яке не висловлюється прихильно про англійську адміністрацію на спірній території. Хоча й Туреччина заявила, що годиться на мировий суд Ліги Націй, можна сумніватись, чи вона зречеться своїх національних прав.

Нафта в Азії ще надовго підтримуватиме вогонь в європейській політиці.

По широкому світі.

Французька нота у відповідь на німецьку буде незвичайно коротка, бо матиме 150 слів.

Расійсько-німецькі переговори в справі торговельного договору продовжуються між німецьким амбасадором у Москві і Чічеріном. Попередні переговори почались у Берліні між Штрессманом і Літвіновим.

Справа оптантів німецько-польських мала заважити на рішеннях при льондонських переговорах. Офіційні англійські кола є дуже невдоволені становищем Польщі у відношенні до німецьких оптантів.

Справа польських та чеських кордонів відкладена, як згодою представників Англії та Франції, на пізніше, щоб покинути вона не розбила переговорів про гарантійний пакт. Англійський "Дейлі Телеграф" підкреслює, що таке тимчасове поладження цих важких питань відбирає чимало вартості льондонському порозумінню, бо шпитання можуть підірвати гарантійний пакт пізніше.

Італійська преса годиться зі становищем англійського денника "Дейлі Телеграф", що як довго непорозуміння між Німеччиною і Польщею буде тривати, до цього часу справа європейського миру буде загрожена.

У Марокко воєнна ситуація поправляється в користь Франції.

Грецький уряд видав декрет, який вводить кару смерті для директорів банку, що займаються валютною спекуляцією.

Андрій Чайковський.

9)

Гулка і Смулка.

Гумореска.

(Докінчення.)

На те каже його голос:

— Смійтесь з цього. Саме є ще одна така хвороба у псів, що він гризе і проковтує дерево, шкуру, каміні, та це зовсім не те, що скажеш. Є інші методи, щоб скаженню пізнати...

— Найкраще і найпевніше було би — каже якийсь нищий голос — дати скаженій, чи там підозрілій собаці себе покусати, і виждати, які будуть наслідки.

Всі засміялись, а голос Смулки каже:

— Без жартів, панове, спосіб є такий, щоб собаку підозрілу держати в паперті так довго, поки не адохне. Її поведінка, особливо перед смертю, параліч, судороги і т. н. такі характеристичні, що не може бути двох думок, що собака була скажена...

Гарно говорив цей голос, та Смулка дивно стало, звідкіль він се знає, бо за таке чув перший раз ароду...

Смулка розплющив очі, і від цього, що побачив, цілий задрожів.

Напроти його сидів на лавці

сам він, самісенький, ріднісенький.

— Господи — подумав Смулка — я очевидно збожеволів... Такі божевілля між людьми бувають. Він нагадав собі зараз Достоевського "двойника" і задеревів ще дужше... Та від чого це мені таке сталося? Я-ж так дуже наукою не перемучився, а коли я не збожеволів, студіючи джерела римського і церковного права, то від австрійських параграфів не повинно би мені нічого статися. Він мало не заплакав над своїм нещастям...

Щоб не потрапити в розпуку, то він зібрав усю силу своєї волі і хотів ще раз перевести аналіз свого "я".

Дивиться на своє "напротив" прозялово, начеб його хотів зісти. Дивиться на кожну рисочку і хоче знайти конче якусь різницю між собою і ним, хоч він знав своє лице бодай із задеревіла. Не знаходить жадної різниці. Його починає огортати розпука.

А цей другий "Я" дивився преспокійнісенько на його, та ще підсміхався. Те саме написано в "Двойнику" у Достоевського...

Смулка береться за останню спробу, яка йому ще осталась...

— Ви Гулка — крикнув — до нього цілою силою голосу, достоту, як потопачуючий вимовляє останнє слово, коли йому адається з води голову піднести...

— А виж Смулка! кричить він до його таким самим голосом...

Від цього Смулка відразу полехшало. Пізнав зараз, що він то не він, значить, що він не збожеволів, не дійник...

Але його взяла страшна лють на цього чоловіка, що тільки через його і з його причини витерпів. Тепер пора за все йому відплатити...

Та заки позбирав думки і міркував, якби це зробити, щоб його болючо вколоти, Гулка його випередив...

Поволесеньки та спокійно, начеб слова шдив через густе сито, він питає:

— Чи ви вже заплатили вашого кравця? Він мене кілька разів упоминався на вулиці за ваш довг...

— Зась вам до мого кравця, ви за мене платити не будете — відрізав Смулка зараз.

— Певно, що не буду, але ваша неточність у плаченні була для мене дуже не мила, саме тому, що ви до мене такі подібні, і бідний чоловік міг подумати собі, що то я такий неточний...

Смулка зараз собі подумав, що між ними є велика різниця: Смулка гарячо купаний, а Гулка спокійний, але його резони в тій боротьбі дуже добрі, а у Смулки таких резонів більше, як у його...

Гулка шдив далі:

— А шеяцві ви заплатили три

золоті за підбиття чобіток? Він теж у мене упоминався...

— А ви за мене не заплатили?

— Нема дурник...

— Шкода — каже — ми би були сквітувалися, бо бачите мене тягали на поліцію за цей вами сфальшований вексель у Шульбаума, а трохи у холоди не попав, поки не вияснилося, що то не я підписав на вексель професора Штріка, лише ви...

— Ви брешете, крикнув він до Смулки.

— Ну не сердьтеся, як що ви цей вексель заплатили, то фальшування вам не повадить, професор вам вибачить...

Гулка закусив зуби, а Смулка говорив поволеньки далі:

— А з панною Корнельцею ви одружилися? Чи погратулювати вам?

— Корнельцю відступаю вам з її товстеньким батеньком і паньматкою...

— Дуже вам дякую, та вже, будь ласка, додати ще тих три тисячі золотих, що виманити від її батька з титулу посагу...

Гулка кинувся на Смулку з кулаками, та другий його здержав...

— А стріляючи ви ще коли з Войтком, опріч того як на Погулиці? Чомуж ви йому не сказали гасла, за яке він вас питає? Як воно не обережно без гасла на війну пускатись, хіба ви у війську не служили?

2272 9-15

Забезпечити виконувати всілякі заходи з утримання моря в мирі. Паць і Па-
ня, совісно, по невисоких цінах. Забезпечити, щоб не було ніяких фізич-
них також погоджувати всілякі потреби і потреби в наданням усіх
сезонів. Проти жалати проследити успішні кресати.

СВІТ ДИТИНИ, міжострований журнал
для дітей, річник VI, липень 1925, ч. 7.
Віст: 2. Нусс: Клявоїт Марілія, 2. О.
Юсусенко: Соя літом, 3. Антін Лотош-
ні: В Зелено Суботу, 4. Петро Любе-
н: Снігак дітвину і богатири хомяк, 5. Г.
Юк: Проміньчики, 6. Богданко: Парк
ку, 7. Яр. Мандюкова: Про хлопця
який чарів, 8. Сиваків, 9. Богданко: О.
І. Сидок: Метелик, 11. Богданко: Олі-
ночка, 12. Яр. Мандюкова: Пропаган-
дизація із Сві, 13. П. Карманський:
образу Ладусі, 14. О. Білоусенко:
ч. 13. В. О. Конон-Шаняк: Венгерськ,
М. Рубаків: Як злізти працюють та
дувають сріб і газ, 15. Е. Турла: Пам-
сядівляк, 16. Сиваків, 17. Загадм-

* Заставити у женяцати вшити ро сь
сволю.

НОТИ:

Г. Кірка — К. Стеценко: СВЯТАННЯ НА ГОНЧАРІВЦІ, опера в 3 діях, партитура для симф. оркестру, переклад режисера С. Людкевича Львів, Кооперат. Український Театр (вуд, Руска 18, п. п.).

УКРАЇНСЬКІ ЦЕРКОВНІ СПІВИ на шпіваний хор. Збірник 1. Нолодимир-Володимирський. 1925. Склад Редакції журналу „На парті“.

ЗВІРНИК 1. ЛІТУРГІЯ. А. Річинський: 1) Нехай радіє душа твоя (початок архидієцескої літургії). 2) Другий антифон. 3) Єдинородний Синю. 4) Херувимська пісня. 5) Тебе піснотворимо. 6) Отче наш. 7) Єдин свят. 8) У Царстві Твоєм. 9) Прийдіть поклонитися. 10) Світло правди ве ми бачили. 11) Заспівайте Господем пісню нову (концерт). 12) Богородиці несповуючи в молитвах (кондак. Успіння Б. М. — замість концерта). М. Тележинський: 13) Перший антифон. 14) Отця і Сина. 15) Вірую. 16) І всі і все. 17) „Пасли пастирі“ (пісня про чудо Початківської Божої Матері — замість концерта). 18) Богословен (після записчастного). 19) Нехай буде імя Господне. З. Кудинюкський: 20) Тебе піснотворимо. К. Стеценко: 21) Анілуя після апо-стола. 22) Милість спокою. 23) Достойно.

3 судової салі.

З процесу Егера, Коригабера і тов. Промова заступника пошкодованої сторони, Ст. Панчишини.

д-ра Льва Ганявничча.

Високий Трибунале! Наша професія адвокатів-оборонців має певні правила, що походять з нашої практики. Так, як у ковалів сліди його праці остаточно на його мозаїчних руках, так і у нас є якась оборонна не тому, що ми негуляємо право і правду, але тому, що ми бачимо в наших обвинувачених жертви, з якими ми зв'язуємося, терпимо і яким ми трохи.

Літа праці вживають нас у тім. Але приходять до нас люди інші, що кажуть: нам стала кривда, нам треба оборони, бороніть нас перед законом, як ми терпимо від чинків обвинувачених. Наша процедура не передбачає нішої категорії оборонців в такому випадку. Ми мусимо і тоді піднятися оборони. Як це поводити?

Звернувся до мене син бідного львівського сторожа, якому стала велика кривда і просив оборонити його. Я в своїй совісті мусив розв'язати проблему, перед якою поставлено мене. І сказав собі так: що в даному випадку треба вжити поставити границі між цим почуттям до обвинувачених, про які я вище згадав і почуттям справедливості і права для того, що терпять і що жадає свого права і справедливості.

Сьогоднішній процес — лабіринт, в якому не легко орієнтуватися. Прокуратор уішов відважно в цей лабіринт і швидко з нього вийшов. Виступав перший в пій дивний для мене розі і спочатку мав я щирою оправадані обличчя, чи мені вдалося зв'язати з неї. Тепер вже не боюся. Прокуратор промовив мені такий широкій і ясний шлях, так докладно і вичерпно пропонує весь матеріал Високому Трибуналу, що моя роль вже дуже маленька і я осмілююся додати до цієї невеликої картини пана прокуратора лише кілька загальних штрихів.

Мушу почати від головного будівничого цього лабіринту, а саме Микитина. Хто він такий? Яка його душа? Він сам говорить, що душа його формувалася на французькій літературі, хоча головний вплив мав на нього „Чорний кіт“ Едгара По. А де ж вчора був я, що це нова німіно-російська душа в жанрі Достоєвського. Я думаю над цим душею і кажу, що вона ні французька, ні німіно-російська, а маленька похотлива, заправлена і заправлена слідно-галицька душа. Микитин, це дитина сутерни, тих страшних сутерни, а вулиці Вірменської, Скарбівської і Стріської, повних вогкості без світла і сонця.

Високий Трибунале. В пивних не ростуть квіти. Коли одяче порушують по проблему, то ніщо проблему сутерни і її поверку, то не порушують її ж соціального питання. Інші є шляхи і інші є методи соціальної проблеми і соціальної боротьби, ніж ті, які вибрав пан Микитин. Микитин не йшов з цих вулиць сутерни до сонця, до правди. Він вправді казав нам тут, що рвався до кумирів, що читав багато книжок, але нащо не добрі були ці книжки. Він казав, що займався ідеєю комунізму. Якби хто не дивився на комунізм, чи годиться хто з ним, чи ні, а проте комунізм є певною ідеєю і за ідеєю мусимо вважати його. Як же вигадана ця ідея у п. Микитина і як він реалізував її? Він ішов до тих найбільших, до служаків, як сказав тут свідок Бужинський, „нахилився їх до комунізму“, а це нахиливання пов'язало на тому, що використовували їх матеріально. Я був дискретний і не питався свідків, як викладав він ту теорію. Але свідок був менше дискретний і відповів нам серйозно, що ідеологічної праці. Теорію і розмов була проблема, чи служаків, товаришів даних, має право

чи криві ноги. При матеріальному використанні бідних служаків керувалися він критерієм прикмет кухлі і вострі мистичні свої ефекти в кухлі пана Коригабера не тому, що там була його серйозно вибрана Львова, а що там були найкращі шпівали. Але з пологою хварті посла і нова жадна грошей. П. Микитині вже мало було шпівали, він захотів ще й грошей п. Коригабера. Тим більше, що добровільна його служба у п. комісара Кайдана не принесла йому цих користей, яких він сподівався.

Сам початок цього нечуваного шантажу почався досить ігнорно. Вінна йому п. Клімця Коригабера. Дня 16, 17, 18. вересня 1924 р. відбувався доразоний суд над Штайгером в справі замаху на п. президента. Цей доразоний суд порушив цілу жидівську суспільність, як це сказав нам свідухий тут, як свідок, ада. д-р Бромберг. В обороні Штайгера взяли участь не тільки два визначніші адвокати, ада його боронив і куліца. В жидівських родинках витаюрилася певного роду істерична атмосфера, щоб за всяку ціну виказати невинність Штайгера. День 18. вересня, хто зна чи не був вершком тих настроїв.

І тоді, дня 19. вересня родиться в голові Микитина злочинна думка легко заробити гроші. П. Клімця Коригабер виходить до кухлі і бачить як плаче Львова а серце болить Клім (Микитина). І в тій хвилині домідується, що п. Коля знає, хто поповнив атентат. Знає вже під 5. вересня, але аж тепер його так серце заболіло, що мусить сказати правду. П. Клімця кличе свого батька і тут починається перший етап злочину Микитина.

П. Коригабер, замість віддати що справу негайно в найбільш компетентні руки у таких справах, а саме обороняючи Штайгера д-рові Грекові і Бромбергові, які в цій справі були найбільше зацікавлені, починає якусь дивну анонімну акцію разом з іншими обвинуваченими. Добирає вешті старого поліц.ного урядника Дворніського, який по виступленню з чинної служби провадив приватне бюро детективів, і цей на свою руку провадив цілком формальне слідство, до чого він на підставі концесії лі на підставі обов'язуючих законів не мав права. Микитин не називав назвиш. Його ідея дуже проста. Він знає передовсім, що ні Фідуса ні Пам'ятини (про поворот Пам'ятини тоді він ще не знав) вже під кількох містців нема у Львові. За подання назвиш він жадає п'ять тисяч доларів. Тимчасом історія шораз більше змотується. Обвинувачені сароважують п. посла і ті, замість звернутися чи до тутешньої поліції чи тутешньої прокуратури, біють у величій дзвін, ідуть до Варшави і сароважують варшавську поліцію. З кримінальної справи роблять пар ексцелданс політичну справу. Входить новий чинник — варшавська поліція, яка впроваджує нечувану і досі у нас непрактиковану конструкцію слідства і творить нову концепцію. Львівська поліція без ніякої концепції арештувала негайно на місці атентату людину, проти якої мала тоді рішкі підозріння. Тут не було згорні ніякої концепції і тим менше жидівської. Я не вхожу в те, чи цей чоловік є фактичним справником, чи всі позначки докомання злочину є правдиві: я констатую тільки факт, що львівська поліція не мала тоді ніякої концепції.

Цілком іннаше поступила варшавська поліція. Вона створила наперед концепцію: Українсько-комуністичну і до неї старалася „допасувати“ справника. А коли по длох місяцях справник не дуже „допав“, то без жадних скрупулів створено нову концепцію українсько-національну і старанно „допасувати“ до неї всіх 30 українських інтелігентів різних професій і різних станів.

Конструкція такого слідства у нас по ній, як сказано, досі непрактикована. Але варшавська поліція знавела і нові методи. Можливо, що і львівська поліція уживала чи уживав таких метод, але досі не було бодай випадку, щоб тут на судовій салі публічно і ясно признався до них якийсь поліційний функціонер. А цей ми чули тут на салі з уст Інспектора поліції п. Пйонткевича з Варшави?

Негайно по списанні протоколу випадає Микитині п. Пйонткевич 300 зол., ада фальшивий паспорт на імя Яковського, іменем уряду записаного йому безжильність і матеріальне забезпечення. Для переміщення Микитина спроважує п. Пйонткевич якусь конфідентку надкузав Того, — але тут і перша неадада п. Пйонткевича. П. Пйонткевич не поінформувалася про скар п. Микитина. Пам'ятини Толя була сильно нажалована в п. Микитина того не любив; бо він симпатизує з більше природними представниками жіночого полу. П. Пйонткевич записав п. Микитина, що він не буде змушений виступати в суді як свідок, але коли Микитин не вірив і жадає цілком конкретного забезпечення, п. Пйонткевич іде до п. прокуратора Малині і тут домідується, що це виключено, і що Микитин таки мусить виступити як свідок. Високий Трибунале. Це все реві недопускає і становиться п. 25 кр. і як довго нема у нас уніфікації законів і процедури, так довго такі реві не можуть і не сміють бути творені на території звальського андальського суду. Це було би

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакції не відповідає.

Гінекольог

Д-р Рудольф Брайтер

211 повернув. 1-2
пл. Академічна 26, тел. 705.

утворення якоїсь нової держави в део жаві, це було би топанням обов'язуючих законів.

Я вичислив тут всі ті моменти і чинники, які причинилися до повстання цієї жадливої справи.

Негайно з самого початку звернувся апелю до обвинувачених, чи вони підлягають своєю початковим обороном, що вони впади жертвою провокатора, як коли Памі його називали, Микитина, чи обстоюють далі, що все що сказав Микитин, є правда, і що замах на президента вчинив такий Степан Панчишин. Я не дівстав на це відповіді безпосередньо від обвинувачених, а дальша тактика їх обороми в дальшому ході справи закінчилася відомою пераправною заявою, в якій п. обороми ще раз з цілою рішучістю мікресидили, що реляції Микитина правдиві і що справником атентату на президента був С. Панчишин. Остатється ще друге питання: чи можуть обвинувачені, виключаючи Микитина, боронитися доброю вірою? Чи справді п. будівничий Коригабер, про якого ми чули тут на розправі, що він такий аполітичний тип, що тільки працює у своїй професії і старається про свою родину, одним словом тип ідеального філістра, чи може він закриватися доброю вірою? Чи не є матеріалом відомого річю, що саме такі люде як п. Коригабер незвичайно побоюються і недоівають таким людем, за якого себе подавав Микитин. Чик справді комунізм і комуніст дає такому філістрові певну заповуку довіри? — чи напавки підстрашує і — напавки недоівають? А ще коли п. Клімця — який я не мало починаю не вірити — додала, що п. Микитин комуніст, але тепер вже ним не є, бо йому комуністи не виплачують гажі, те чи п. Коригабер, як людина, міг мати довіру до такого влатного наймита? А далі, чи міг п. Коригабер, як Жад, мати довіру до чоловіка, що 5. вересня знав, що Штайгер є невинний, а прийшов до нього аж по доразонному суді 19. вересня? А справа грошей? Чик не зізнада нам п. Клімця, що п. Микитин почав відразу з того, що він не має з чого жити і що мусів продати годинник і черевиків.

Чи може заслонитися доброю вірою старий поліційний урядник п. Дворнішкий, який, як нам знавз тут свідок а Інспектор Савічкі, побачивши у нього в канцелярії Микитина, скарактеризував його одним тільки але дуже маркантим словом: бате! Чик могли вірити обвинувачені зізнавця чоловіка, який поставив справу так ясно і рішучо: — я виражаю вам Штайгера, але ви мені дайте 5 тисяч доларів. Це все представляється так як суб'єктивного ставлення, а як представляється воно з об'єктивного? Коли я мав ще деякі сумніви, то розмова їх мені цілковито мій фаховий товариш, оборомень Штайгера, слуханий як свідок ада. д-р Бромберг. Він сказав: Stanowisko moje wobec Dwornickiego było bardzo chłodne. O ile na to mogła pozwolić moja gościnność, byłem także związany grzesznością, ażeby go nie zrazić, ale nie omieszczałem podnieść w rozmowie moich wątpliwości. Starałem się go zgasić w ten sposób, pytając, czy to jest pewna wiadomość zastawiająca na wiary, czy jest ten świadek, jakie jego są motywy, że on dziś, po zeznaniu czy oświadczeniu wychodzi z wiadomością, kiedy zgotowanie takiej wiadomości jest bardzo utrudnione... i gdy odszedł, zalamalem głowę, bo będziemy mieć nowych świadków którzy będą stwierdzali winę Steigera. (Докінчення буде.)

Присилайте передплату!

ОПОВІСТКИ.

Український Хор Котка.

Серета 19. VIII. Делатин.

Четвер 20. VIII. Делатин.

Пятниця 21. VIII. Микитин.

Субота 22. VIII. Микитин.

Неділя 23. VIII. Яремче.

Понеділок 24. VIII. Яремче.

Второк 25. VIII. Надвірна.

Вівторок 26. VIII. Надвірна.

Середа 27. VIII. Битків.

Четвер 28. VIII. Битків.

Пятниця 29. VIII. Битків.

Субота 30. VIII. Битків.

Неділя 31. VIII. Битків.

Понеділок 1. IX. Битків.

Вівторок 2. IX. Битків.

Середа 3. IX. Битків.

Четвер 4. IX. Битків.

Пятниця 5. IX. Битків.

Субота 6. IX. Битків.

Неділя 7. IX. Битків.

Понеділок 8. IX. Битків.

Вівторок 9. IX. Битків.

Середа 10. IX. Битків.

Четвер 11. IX. Битків.

Пятниця 12. IX. Битків.

Субота 13. IX. Битків.

Неділя 14. IX. Битків.

Понеділок 15. IX. Битків.

Вівторок 16. IX. Битків.

Середа 17. IX. Битків.

Четвер 18. IX. Битків.

Пятниця 19. IX. Битків.

Субота 20. IX. Битків.

Неділя 21. IX. Битків.

Понеділок 22. IX. Битків.

Вівторок 23. IX. Битків.

Середа 24. IX. Битків.

Четвер 25. IX. Битків.

Пятниця 26. IX. Битків.

Субота 27. IX. Битків.

Неділя 28. IX. Битків.

Понеділок 29. IX. Битків.

Вівторок 30. IX. Битків.

Середа 1. X. Битків.

Четвер 2. X. Битків.

Пятниця 3. X. Битків.

Субота 4. X. Битків.

Неділя 5. X. Битків.

Понеділок 6. X. Битків.

Вівторок 7. X. Битків.

Середа 8. X. Битків.

Четвер 9. X. Битків.

Пятниця 10. X. Битків.

Субота 11. X. Битків.

Неділя 12. X. Битків.

Понеділок 13. X. Битків.

Вівторок 14. X. Битків.

Середа 15. X. Битків.

Четвер 16. X. Битків.

Пятниця 17. X. Битків.

Субота 18. X. Битків.

Неділя 19. X. Битків.

Понеділок 20. X. Битків.

Вівторок 21. X. Битків.

Середа 22. X. Битків.

Четвер 23. X. Битків.

Пятниця 24. X. Битків.

Субота 25. X. Битків.

Неділя 26. X. Битків.

Понеділок 27. X. Битків.

Вівторок 28. X. Битків.

Середа 29. X. Битків.

Четвер 30. X. Битків.

Пятниця 31. X. Битків.

Субота 1. XI. Битків.

Неділя 2. XI. Битків.

Понеділок 3. XI. Битків.

Вівторок 4. XI. Битків.

Середа 5. XI. Битків.

Четвер 6. XI. Битків.

Пятниця 7. XI. Битків.

Субота 8. XI. Битків.

Неділя 9. XI. Битків.

Понеділок 10. XI. Битків.

Вівторок 11. XI. Битків.

Середа 12. XI. Битків.

Четвер 13. XI. Битків.

Пятниця 14. XI. Битків.

Субота 15. XI. Битків.

Неділя 16. XI. Битків.

Понеділок 17. XI. Битків.

Вівторок 18. XI. Битків.

Середа 19. XI. Битків.

Четвер 20. XI. Битків.

Пятниця 21. XI. Битків.

Субота 22. XI. Битків.

Неділя 23. XI. Битків.

Понеділок 24. XI. Битків.

Вівторок 25. XI. Битків.

Середа 26. XI. Битків.

Четвер 27. XI. Битків.

Пятниця 28. XI. Битків.

Субота 29. XI. Битків.

Неділя 30. XI. Битків.

Понеділок 1. XII. Битків.

Вівторок 2. XII. Битків.

Середа 3. XII. Битків.

Четвер 4. XII. Битків.

Пятниця 5. XII. Битків.

Субота 6. XII. Битків.

Неділя 7. XII. Битків.

Понеділок 8. XII. Битків.

Вівторок 9. XII. Битків.

Середа 10. XII. Битків.

Четвер 11. XII. Битків.

Пятниця 12. XII. Битків.

Субота 13. XII. Битків.

Неділя 14. XII. Битків.

Понеділок 15. XII. Битків.

Вівторок 16. XII. Битків.

Середа 17. XII. Битків.

Четвер 18. XII. Битків.

Пятниця 19. XII. Битків.

Субота 20. XII. Битків.

Неділя 21. XII. Битків.

Понеділок 22. XII. Битків.

Вівторок 23. XII. Битків.

Середа 24. XII. Битків.

Четвер 25. XII. Битків.

Пятниця 26. XII. Битків.

Субота 27. XII. Битків.